

POPORULUI

Director:
MIHAIL RUSSU

Independența este autoritatea informației.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA
A R A D
Strada ROMÂNULUI Numărul 6.

Aquila Română

O bucurie nemărginită a săltat sufletele tuturor românilor la primirea știrii, că aviatorii noștri au câștigat concursul Micii Antante, obținând cupa Poloniei. Iată un succes strălucit, realizat de către bravii noștri sburători! Faima țării noastre a fost purtată prin văzduh peste multe țări, și lumea întreagă a luat act despre rezultatul obținut de noi.

Până acum n'am auzit altceva, decât că aviația noastră e înapoiată; că chiar și sârbii ne-au luat-o înainte, ne mai vorbind despre cehoslovaci, cari au fabricile lor proprii perfecte. Vedem însă, că tagma aviatorilor noștri se achită conștiincios de datoria sa. Se muncește cu asiduitate, după un plan bine chibzuit și întocmit. Cu toate lipsurile și neajunsurile, aviatorii noștri au dat încă odată dovadă, că vigoarea românească învinge orice obstacol.

Bucuria frenetică să nu ne întunece însă vederea, și chiar în momentul acest sublim, să ne întoarcem puțin privirile spre o altă țintă: spre jocurile olimpice dela Amsterdam. De patru ani se pregătește lumea sportivă pentru concursul acesta mondial, unde se întâlnește cei mai destoinici a tuturor națiunilor. De patru ani s'a adunat la noi în țară aproape 4 milioane de Lei pentru reprezentarea demnă a națiunii noastre la marele concurs al națiunilor.

Și când a sosit momentul, ca să arătăm lumii întregi, cine suntem și ce știm, iată ce s'a întâmplat. Aleșii noștri, floarea națiunii, au trebuit să doarmă la Amsterdam câte doi într'un pat, au mâncat numai odată pe zi pâine cu slănină, și în văzul a 15.000 spectatori au trebuit să se desbrace pe rând, pentru că aveau toți împreună numai un singur dress. Moment înălțător! Iar până atunci, conducătorii își plimbau damele pe la Paris, lăfăindu-se în tot ce e mai bun, din banul public. Lipsa completă de organizare și jaful cel mai obraznic al banului public, a caracterizat misiunea aceasta. E lesne de înțeles, că întreaga lume și-a format o opinie foarte puțin măgulitoare despre națiunea noastră.

În primul caz lucrându-se în tăcere, dar cu sentiment adevărat patriotic românesc, s'au câștigat lauri și glorie, iar în cazul din urmă, numai din cauza lipsei de orice scrupul, conștiință și demnitate a conducătorilor, am ajuns de râsul lumii.

Suntem o națiune tânără și plină de vigoare. Abia acum am început să ne dezvoltăm ca națiune și prin o dezvoltare lentă, dar sigură, suntem menși a juca un rol important în istorie. Dar nu după receta dela Amsterdam.

Să luăm de pildă pe bravii noștri aviatori, și atunci Aquila Română va străbate glorioasă văzduhul, stârnind admirația și respectul tuturor popoarelor, întocmai cum an făcut acum sburătorii noștri.

V. SPATAR

Săptămâna politică

După cât se pare, atât guvernul, cât și opoziția par să fi căzut de acord asupra necesității de a se declara și lichida criza de regim, în termenul cel mai scurt. Național-tărăniștii vor să vie la putere înainte de 15 Octomvrie, data deschiderii sesiunii ordinare a Parlamentului, pe când dimpotrivă, liberalii vor să rămână la putere până la sfârșitul lui Decemvrie, adică până după votarea bugetului.

În adevăr, chiar liberalii — firește afară de Dl Vintilă Brătianu, care continuă să stăruiască brav în tămpenine Dsale — susțin astăzi, că numai un guvern Maniu poate lua succesiunea liberală.

Arestarea celor doi deputați liberali — Tollea și Irimescu Căndești — implicați în afacerea terenurilor petrolifere din Dâmbovița, a căzuț ca o bombă în lumea politică. Această arestare răstoarnă complect o lume de tradiții, și în primul rând, bătrâna tradiție a impunității liberalilor. Evident, nu sunt adversari politici acei ce lovesc, ci chiar un guvern liberal. Aceasta însă nu înseamnă mai puțin un fapt nou, manifestând o stare nouă de spirit.

Să fie vorba de o tentativă liberală de a lupta împotriva impopularității, care copleșește distrugătoare partidul? Poate! Dar în cazul acesta, e o tentativă tardivă, ineficace și primejdioasă.

Lupte politice în jurul poetului Cotruș

Acum câțva timp, Dl Z. Boilă a scris un articol elogios în ziarul *Patria* din Cluj, despre eminentul poet al nostru, Aron Cotruș. La aceasta „Viitorul”, oficiosul partidului liberal, a răspuns cu un contra-articol brutal, afirmând între altele, că „poetul acesta ocazional menține legături strânse cu Budapesta și e agent comunist, plătit de acolo”.

Felul insinuărilor murdare, învederează îndeajuns metodele de luptă meschine și balcanice ale „partidului de ordine și guvernământ”. Simplul motiv că talentul poetului A. Cotruș a fost preamărit de un ziar din opoziție, ajunge, ca cavalerii neobosiți ai tuturor fărădelegilor și a apucăturilor a la turca, să împrăște cu noroi un suflet curat și nobil, să târască în mociră pe acela, care departe de preocupările mărunte ale zilei, trăește în înălțimi candidice.

Cei, cari cunosc modestia fără margini a poetului Cotruș, sunt convinși, că tocmai dânsul se va mira mai mult de faptul, că a ajuns în mijlocul unei polemii atât de aprige.

Tardivă, fiindcă nu cu două arestări de deputați se poate convinge opinia publică de bunele intenții ale liberalilor, după șirul atât de lung al guvernărilor de jaf, care au nenorocit țara; și ineficace, fiindcă în timp ce guvernul ia această măsură drastică, majoritarii își strâng rândurile, pentru a lupta împotriva tuturor miniștrilor, cari au împins instrucția afacerii petrolifere la acest desnodământ.

În sfârșit, primejdioasă, fiindcă pe deoparte deslănțue lupta intensă din partid, iar pe de alta, oferă opoziției o nouă armă teribilă: dovada necinstei liberale, pe care o susține de atâta vreme și cu atâta îndârjire.

Nu credem în consecințele politice imediate ale acestor arestări, e fapt însă, că nu s'a mai pomenit guvern liberal, care să-și aresteze deputații!... Gestul acesta este din acest punct de vedere, un adevărat început de revoluție, care însemnează, că odată cu moartea lui Ion I. C. Brătianu, a dispărut acel spirit de solidaritate de partid, sub protecția căruia, decenii de-a rândul s'au săvârșit atâtea murdării.

Nu e mai puțin adevărat însă, că momentul politic este deosebit de important: el va marca, în cadrul evenimentelor viitoare, preludiul crizei interne a partidului liberal.

Alex.

Dar succesul poetului se începe atunci, când este înjurat. După injurături, suntem siguri, că va veni și recunoștința. Toată chestia aceasta dovedește numai forța geniului și popularității poetului Cotruș. Cert este numai că guvernele sunt trecătoare, dar operele poezilor sunt veșnice. Nu știm, dacă istoria va preamări mai mult guvernarea lui Vintilă Brătianu, ori talentul poetului Cotruș? Să aprecieze cititorul.

I. Pescarul.

— Pentruca să fie fericit, tot omul are să trăiască acolo unde l-a pus Dumnezeu. — Bucuria omului e împlinirea datoriei sale. Louis Venillot.

— Încă în lume nu s'a născut om până astăzi ca acela să nu-i trebuia iască voroavă cu sfat. Miron Costin

— Politica cere sacrificii, pentru a câștiga datorii. V. Conta.

— Luare aminte, răbdare, tăcere. Rousseau

FILME

Automobilul săracului

Am arătat într'unul din numeroasele trecute, că un român a inventat o bicicletă cu care se poate merge și pe apă și că va face chiar un voiaj pe apă în jurul României.

Primum acum descrierea urei inventiuni, tot românești, brevetată, datorită Dlui N. Busuioc.

Avantajul noului vehicul e, că se înlocuiește tracțiunea animală. Forța dezvoltată de un om este transformată prin ingeniosul sistem al Dlui Busuioc, într'o putere destul de mare, egală cu aceea a unui animal.

Conducătorul stă în picioare în poziție naturală și calcă succesiv pe niște pedale. Printr'un sistem de pârghii, greutatea omului este transformată în forță.

Vehiculul e foarte simplu și după spusa inventatorului va fi în viitor „automobilul săracului”.

Cuvintele înțelepte ale Marelui Rege.

Ziaristul I. Șurculescu-Cernățianu a dat la lumină o cărticică de învățături sănătoase, cu caracter profund românesc: „Din cuvintele înțelepte ale Marelui Rege Ferdinand I al României”. E o bine îngrijită culegere de cele mai frumoase gânduri și cuvinte, rostite de Marele nostru Rege, în ceasurile mari ale neamului. E o carte folositoare, din care spicuim la întâmplare, următoarea gândire într'adevăr sublimă și sănătoasă:

Au căzut lanțurile, cari ne împedecau mersul liber, s'au prăbușit hotarele cari ne înăbușiau. Respira-vom în voie și mai larg, după măsura întregului nostru neam. Dar față de acest mare eveniment istoric al realizării vîsului de unire națională a tuturor Românilor în acelaș Stat și datorii noastre se sporesc într'o măsură neînchipuită. Cele mai grele probleme de organizare economică și culturală ne stau înainte și, pentru a păși cu sorți de izbândă la sănătoasa lor deslegare, se cere, mai presus de toate unire în cugete și hotărîre la muncă fără răgaz a tuturor forțelor ce ne-au mai rămas în urma grelelor jertfe ale răsboiului”.

Sunt cuvinte mari, un adevărat crez al neamului, înțelepciune, de care e bine să ne aducem totdeauna aminte.

L. I.

Perimetre

Statul român e așa de bogat — dovadă condițiunile imprumutului — încât are ce da fiecăruia.

E o mirare deci că oamenii cari sunt la guvern, și au deci dreptul de a jefui țara, au recurs la mijlocul de a-și face milioane, vânzând în străinătate terenuri petrolifere, care s'au întâmplat să nu fie ale lor, ci ale acestui mare desbrăcat și batjocorit, care e Statul?

Intr-un fel, ei au procedat cu delicateță.

Să mă explic.

Puteau lua de-adreptul din buget, din averea noastră a tuturoră prefăcută în bani. Vă gândiți însă la consecinți? Ar fi deranjat echilibrul bugetar, și acesta e singurul lucru, la care trebuie să ne gândim.

In loc, ei au recurs la bogății care nu și-au produs încă valoarea monetară. Ba au contribuit și la încurajarea capitalului străin...

Toată afacerea perimetrelor se reduce la atât: la nașterea perimetrului actual corporal al unui număr de persoane active, prin perimetrul potențial petrolifer al Statului.

N. IORGA

100 ani dela nașterea Drului Ioan Rațiu

Duminecă s'au împlinit 100 ani dela nașterea Drului Ioan Rațiu, aprigul luptător național ardelean, fost președinte al Partidului național al românilor din Ardeal, pe timpul stăpânirii ungurești.

Marea dragoste de neam, l'a pus în fruntea mișcărilor naționale. El a fost inițiatorul și chiar compunătorul memorandelor către împăratul din Viena, ca și conducătorul celor trei delegații deromâni memorandiști la Viena.

Nu a fost român ardelean și bănățean, care să nu fi cunoscut tragedia luptătorilor memorandiști, să nu fi simțit alături de ei în suferințele din închisorile din Seghedin și Vaț.

Pe aceste lupte, pe aceste suferințe s'a clădit tăria conștiinței naționale a românilor din Banat și Ardeal, care a dus la unirea noastră cu Patria-mamă, și prin aceste suferințe se cimentează veșnica noastră recunoștință, față de acești martiri, în fruntea cărora a stat strălucitul Dr. Ioan Rațiu.

Fie-i memoria binecuvântată.

Ioan Roman

Frandele dela CFR.

— Se tipăreau bilete false. —

Rezultatul cercetărilor întreprinse la CFR, de către cei doi inspectori financiari, a fost, că s'a descoperit o imprimerie de bilete false care lucra la Râul-Vadului. Quantumul la care se ridică pagubele cauzate ad-ției CFR, n'a fost încă fixat.

Paralel cu imprimeria biletelor cerute de direcția Cfr. se tipăreau un stoc mai mare, care erau puse în circulație prin ajutorul unor casieri complici.

Frauda a fost descoperită de către Dl Mossier expertul străin, care venise să reorganizeze serviciul de comptabilitate al CFR.

Acesta a fost surprins de încasările traficului de călători, cari în raport cu aglomerația călătorilor cu plată, erau foarte mici.

Scandalul afacerii petrolifere

Doi deputați liberali arestați.

Am arătat la timp descoperirea senzațională, ce s'a făcut în legătură cu terenurile petrolifere ale Statului din jud. Dâmbovița. Statul a fost păgubit de o ceată de suspuși liberali cu peste 70 milioane Lei. La început s'a încercat după vechiul sistem, mușamalizarea afacerii, dar grație certurilor intervenite între niște «stâlpi» din partidul liberal, pe tema aceasta, scandalul nu a mai putut fi înăbușit. Astfel a trebuit să intervină justiția, și afacerea și-a luat cursul ei legal.

După cercetări și instrucții amănunțite, judecătorul de instrucție a dat o nouă întorsătură afacerii, dispunând arestarea a doi deputați liberali și a câtorva complici.

Până acum s'au dat șapte mandate de arestare, conform cărora au fost depuși la închisoarea Văcărești: Deputatul Gr. Tollea, deputatul I. Irimescu-Căndești, Dr C. Popescu, Grigore Zecu, Mircea Zăgănescu, Sarchir Orarașian și Ion C. Alexandrescu. Arestarea lui N. Bunescu, S. Nicoloin, Gh. Șerban-Duță și Spiridon Buharu este iminentă.

Afacerea aceasta mai are multe laturi interesante, atât prin chestiunile de drept, ce vor fi ridicate, cât mai cu seamă prin multele chestiuni politice, tănuite în dedesubturile acestei senzaționale afaceri, și cari vor eși acum forțat la lumina zilei.

V. A. L.

Un guvern Averescu?

Ziarul „Paix” din Paris publică un articol foarte interesant, prin care anunță, că în ziua de 17 a lunei trecute a fost cules deja numărul „Monitorului Oficial”, prin care Dl general Averescu este numit ministru-președinte din partea Inaltei Regențe.

În timpul aceia Dl V. Brătianu a fost în mare încurcatură cu imprumutul, și era dispus să cedeze puterea Dlui Averescu. Singura condiție era, ca guvernarea să fie continuată cu parlamentul actual.

Dl Averescu a fost chemat la Inalta Regență, în fața căreia a declarat, că-și asumă toată răspunderea, dar în cazul acesta parlamentul trebuie dizolvat.

Inalta Regență a primit condițiunea aceasta și a semnat actul de numire a generalului Averescu, care act a și fost trimis la „Monitorul Oficial” spre publicare.

Dl V Brătianu aflând însă de intenția Dlui Averescu de a dizolva parlamentul, și-a retras imediat demisia. Actul de numire a Dlui general Averescu a fost retras deasemenea dela tipografia Monitorului Oficial. Despre toate acestea n'a știut și n'a scris nici un ziar românesc nimic.

Chiar și azi am putea sta la îndoială, dar ziarul parisian declară, că poate dovedi afirmațiile sale cu documente autentice.

Spre o civilizație țărănească

Țăranul român, așa cum e el, cu toate calitățile și defectele lui, negreșit este o realitate. De realitatea aceasta trebuie să se țină seamă nu numai ca de ceva numeric ci și etnic.

O spunem, pentru că prea adesea se uită lucrul. Iar atunci nu e de mirare, că unii vin și disprețuiesc țăranul. O reabilitare se impune. Nu a țăranului, care așa cum este, e ceva real, — ci o reabilitare a felului de a-l judeca. Dela necesitatea aceasta, s'a ajuns la acea campanie, pornită din Frauța pentru rămânerea tinerimei la sate...

Iată ce zicea despre țăran T. Maiorescu:

„Singura clasă reală la noi e țăranul român, și realitatea lui e suferința, sub care respiră de fantasmagoriile claselor superioare. Căci din sudoarea lui zilnică se scot mijloace pentru susținerea edificiului fictiv, cel numim cultură română”.

Iar dacă țăranul român e singura clasă reală, se înțelege atunci grija ce trebuie să se aibă pentru conducerea lui spre o civilizație.

Deci nu: „Întoarceți vă la sate!” să fie lozincă luptătorilor pentru remedierea unui rău național, ci „plecați dela sat spre a lua duh și astfel vă întoarceți!” Precum se vede, e o deosebire de limbaj, în ce privește amănuntele opiniei de a părăsi satul.

Odată acestea spuse, să vedem cari sunt actualele direcții spre o civilizație țărănească.

Trebuie să remarcăm două tendințe.

E tendința, am zice, *conservativă*, cum însăș firea poporului nostru este și — tendința *progresivă*, ca să zicem așa forțând termenul.

Cea dintâi e în decădere, pe când cealaltă e într-o continuă ascensiune. Există la țăranul nostru o dorință de înaintare, în sensul de debarasare de vechile-i ocupații, de vechiu i fel de a fi. E o poftă de primire a tot ce este „nou”.

De aci vine apoi, acea atârănare între sat și oraș a generației ridicată din țărani.

Remediul răului e într-o îmbinare armonioasă, dar nu numai în teorie — a fondului specific, deci național cu fondul universal, de progres... Acelaș lucru ca în mișcarea literară semănătoriste, sub conducerea Dlui prof. Iorga!

Deci, când va ajunge ca formula de mai sus să se practice, atunci ne putem considera pe drumul ajungerii sau „devenirii” civilizației țărănești.

Deci, civilizație în felul acesta și sub aspectul dublu: „conservativ” și „evolutiv” armonios îmbinat — ne trebuie!

În felul acesta, putem zice cu Dl Mihail D. Ralea că: „nu ne e frică că cultura și civilizația se vor întuneca atunci, când se va încheia o civilizație țărănească”.

Dar, — repetăm — numai atunci se va putea porni pe calea civilizației, când se va da mai multă atenție elementului național, întru ajungerea căruia scop ziarele de propagandă națională își au folosul lor incontestabil.

Manasie Marcu.

Romanță

S'a aprins luna într'un vârf de fag
Și stelele s'au agățat de ramuri.
Arde luna într'un vârf de fag
Tu nu m'aștepti în prag
Tu nu răsai la geamuri.

De-aseară luna 'ntreagă s'a aprins
Și peste casa ta a nins
Zăpadă multă și ți-a troenit
Cărarea din grădină.
Atâta cât te-așteaptă-un dor iubit
Mai vină.

Ca mâne luna albă n'o mai troeni
Cărarea așteptării mele,
Nici aurul n'o picura în ramuri stele
Ci moartea 'nfricoșată va veni
Să ningă peste noi uitarea
Să 'ntunece de-apururea cărarea
Pe unde tu ca lebăda de albă
Ca a nopții salbă
Azi poți veni,
Azi poți veni
Ca lebăda de albă și mai albă.

Volbură Poiană Năsturaș

Constatări triste.

Acum zece ani întreaga suflare românească din Ardeal și Banat a tresălit de bucurie nemărginită. A răsărit soarele dreptății și odată cu primele raze binecuvântate, s'au schimbat multe la noi, spre bine. Orașele noastre au luat o înfățișare românească, numele străzi or s'au botezat în limba noastră dulce, iar numirile vechi au dispărut ca un vis urât. Cu ele, au dispărut și serbările naționale ungare, care până atunci le simțiam ca o împunsătură de cuțit în coastele noastre.

Bucuria cea mare, însă, nu a fost de lungă durată, căci odată ce s'au dus dintre noi conducătorii cu suflet curat românesc, cum a fost de pildă Dl Dr. Romul Veliciu, fostul prefect, au dispărut încetul cu încetul și virtuțile românești. Cu cât ne îndepărtăm de anul desrobirii, cu atât ne apropiem mai mult de stările antebelice ungurești.

Mai cu seamă, de când partidele politice românești se angajează în pacte cu maghiarimea, ea a devenit îndrăzneată și stăpână pe situație, culminând în recentul pact al partidului liberal cu partidul maghiar, în alegerile comunale din Arad. Vedeai în publicațiile lor din localitate, cum scriu fără nici o sinchiseală, numirile străzilor numai în ungurește, ca și când n'ar mai exista numiri românești. Înainte se scriau ambele numiri, fiindcă așa pretindea cenzura, astăzi însă cenzura tace și nu vede.

Tot astfel stăm și cu serbările lor naționale. Ziua Sf. Stefan, serbătoare mare națională maghiară, ce se serbează în ziua de 20 August, a trecut până acum în liniște, pe neobservate. Dar acum, trecând orașul Arad sub conducere maghiară, ziua aceasta s'a serbătorit cu un fast deosebit. Din zori de zi, clopotele bisericilor maghiare au vestit cetățenilor biruința urmașilor lui „István király” asupra valahilor din Arad.

Triste, foarte triste constatări, la frontiera de Vest a țării tuturor românilor. Cine poate remedia răul acesta încurbat? Să ne adresăm cenzurei, ori autorităților de stat, care tocmai ele au făcut acest funest plocon maghiarilor, în al zecelea an dela înfăptuirea României-Mari?

Nani.

Raidul de aviație al Micei-Antante

Zburătorii aviatorilor din statele Micei Antante (România, Jugoslavia și Cehoslovacia) și Polonia, au organizat deunăzi un raid, ocolind în zbor toate statele de mai sus. Rezultatul definitiv al concursului a confirmat superioritatea zburătorilor români. Echipa română a cucerit cupa Poloniei, cu un număr covârșitor de puncte bune.

La clasamentul individual, primul reușit este căpitanul cehoslovac Kalla; al doilea aviatorul român, pilotul căpitan Burduloiu, cu observator căpitanul Ionescu; al treilea căpitanul cehoslovac Kleps; al patrulea aviatorul român locotenentul Ștefănescu, cu observator colonel Protopopescu. Ceilalți români sunt clasafi astfel: al 6-lea căpitan Ceaușu, al 7-lea locot. Iliescu, al 10-lea Popescu Romeo.

Astfel, între primii 10 clasafi, sunt toți cei cinci români, trei cehoslovaci, un jugoslav și un polonez, ceea ce constituie un strălucit succes pentru România.

Mare fierbere în Jugoslavia

Spiritele răscolite, prin focurile de revolver, trase de deputatul Rakici în parlamentul din Belgrad, continuă să se agite tot mai mult, nefiind nici o nădejde de potolire. Șeful partidului țărănesc croat, Dl Radici încetând din viață în urma rănilor, la Zagreb sunt agitații mari.

Poporul croat și cel sloven, nu mai vor să se supună ordinelor din Belgrad, cerând o autonomie desăvârșită. Numai persoana regelui Alexandru mai unește națiile, ce compun statul jugoslav. Tendința de centralizare a sârbilor a înrăulățit într'atât situația, încât croații au rupt formal orice legătură cu ei, convocând saborul în Zagreb. Luptele de stradă din capitala Croației ce continuă a se reînoui, denotă, că croații sunt cu totul decisi a nu ceda din pretențiunile lor.

Se prevede, că croații vor eși învingători, ce înseamnă sfârșitul dominației sârbești, și formarea unui stat federal jugoslav, cu o autonomie completă a tuturor provinciilor, care formație va fi mult mai firească ca cea actuală. Iată, că forța brutală nu ajunge la guvernare.

Convocare

Prin prezenta se convoacă **adunarea generală** a Promontoriului din com. Păuliș, care se va ține la primăria comunală Păuliș în ziua de 26 August a. c. orele 10 a. m Darea de seamă și facrea bugetului pe a. c. **Comitetul Promontorial**

Două-trei fete

243
cari frecventează școala superioară se primesc cu toată întreținerea în **STRADA GHIBA BIRTA N-RUL 7.**

Lichidare totală autorizată

la I. Grallert și fiul

cel mai vechiu și cel mai mare magazin de **CEASURI și BIJUTERII** cu prețuri foarte reduse **Arad, Bdul Regina Maria No 8**

Economice — Financiare

Iarăși țara Moșilor

De un șir de ani încoace s'a agitat chestiunea cumpărării de aur din Munții Apuseni, în speranța, că odată se va termina în folosul tuturor, dacă s'ar înființa în Zlatna ori la Abrud un oficiu de cumpărare al aurului extras. Dar chestiunea aceasta nici până azi n'a fost rezolvată.

E îndeobște cunoscut în partea locului, că aurul ia alt drum, decât cel dorit de stat, iar săracii și oropsiții locuitori exploatați din țara Moșilor sunt aproape de peire. Azi, când îi așteaptă cea mai cumplită iarnă, când mălaiul se va vinde cu 15—17 Lei kg., când drumurile promise nu au fost realizate, când pulberea e scumpă, și când transportul lemnului este un calvar pentru vitele nehrânite, viața acestor români devine un iad adevărat.

În părțile acele cooperativile pot avea câmp de activitate: aducând în centrele Deva, Zlatna, Câmpeni, Abrud cantitățile necesare de porumb sau mălai, pe care să-l vândă populației cu kg., ca fiecare să poată avea asigurată hrana de toate zilele.

Cursul monedelor străine

Franci francezi	Lei	6,48
Franci elvețieni	"	31,82
Belgas	"	23,03
Lire sterline	"	803,—
Lire italiene	"	8,65
Lire otomane	"	86,—
Mărci germane	"	39,45
Zloți polonezi	"	18,80
Shilingi austriaci	"	23,35
Pengő	"	28,84
Coroane cehoslov.	"	4,90
Dinari	"	2,91
Drahme	"	2,31
Leve	"	1,28
Fiorini olandezi	"	66,72
Dolari	"	165,—

Abonamente LA „VOINTA POPORULUI“

Pt. plugari si muncitori	L. 160
„ intelectuali	„ 200
„ Instituțiuni	„ 500

RAVASUL SAPTAMANII

Pelerinaj la mănăst Bodrog. La fiecare 15 August, mănăstirea Bodrog, situată pe malul stâng al Mureșului, e centru de atracție pentru credincioșii ort. din jud. Arad și Timiș. În acest an au participat peste 24.000 de pelerini, din 68 comune, având în fruntea lor pe preotul respectiv. Serviciul religios a fost oficiat de S. S. arhimandritul Morușca, înconjurat de întregul cler participant la acest impozant pelerinaj tradițional.

DI VALER SPATAR întorcându-se din concediu, și-a reluat locul în redacția ziarului nostru.

Logodnă. *Dșoara Charlotta Cighi, fica Dlui. Dr. Ioan Cighi, insp. C. F. R. Arad și Dl. Dr. Augustin Santai medic Brașov — logodiți.*

Călduroasele noastre felicitări!

Deasemenea se pot aduce bumbac, sape și obiecte casnice, ca țaranul să le poată cumpăra ușor și mai ieftin, nu cu prețuri mari sau de speculă ca la Turda, Alba-Iulia ori la Deva, și unde chiar de multeori dau aur în loc de bani.

Dar cine să se ocupe cu așa ceva? Ziarele înregistrează încontinuu strigătele de ajutor din partea Moșilor, oficialitatea rămâne însă surdă. Se promite mereu, dar nimic din cele promise nu s'a împlinit, viața e insuportabilă în țara Moșilor, iar populația e în descreștere, din cauza mizeriei.

Înființarea unui oficiu de cumpărare al aurului, și plățirea aurului la prezentare, ar îndrepta situația, iar înființarea de cooperative cu vânzarea în cantități mici și pe prețul de cost a tuturor obiectelor de prima necesitate, ar pune o mare speranță în sufletele amăgite ale Moșilor.

Reprezentanții guvernului în județele respective, dnii prefecti, au prilejul să înlăptuiescă o operă demnă de toată lauda și recunoștința.

Porumbul a ajuns 100.000 Lei vagonul. Câte comunicate s'au dat asupra situației noastre agricole, acuzându-se cei cari au cerut măsuri menite să prevină foametea, că seamănă panica, starea semănăturilor neîndreptățind nici o îngrijorare. Comunicatele emanau — tâmpite injecții de pretins optimism — dela Min. de agricultură.

Ca să curmăm controversa, cităm câteva cifre, ce indică variația prețului unui vagon de porumb:

La finea lunii Iulie un vagon de porumb s'a vândut cu 81.000 de Lei, astăzi se vinde cu 100.000 Lei.

Opunem înconștienței guvernului legitima noastră îngrijorare și cerem:

1. Interzicerea imediată a exportului de porumb.
2. Urmărirea porumbului ascuns în depozite.
3. Controlarea consumului intern al porumbului în industrie.

A se permite libera exploatare a foamei, ce se lasă grea ca o pedeapsă a cerului pe sate, înseamnă a pregăti răscoalele țărănești.

60 persoane intoxicate cu înghețată. *Studentii germani bănuțeni au dat un bal în comuna Bogaroș, jud. Timiș.*

Șaizeci de participanți s'au intoxicat grav cu înghețată. Medicii comunalii au dat primele ajutoare.

Autoritățile au deschis o anchetă împotriva restauratorului, care a avut bufetul balului din comuna Bogaroș.

Nenorocire. Tănărul Crișan Alexandru de 17 ani din com. Gurahonț lucrând la fabrica de ciment, a căzut dela o înălțime de 10 m fracturându-și piciorul drept. A fost internat în spitalul județean.

În fântână. Băiatul Ianovici Mihai de 14 ani din com. Otlaca, a fost găsit într'o fântână. Se crede, că numitul voind să bea apă, s'a aplecat prea mult și a căzut în fântână. Cazul se anchetează.

Din, cereale, imobile

puteți vin de și cumpăra mai bine prin biroul „HERMES“ firma românească 202 din Arad str. Românilui 6.

Roșia Montană. Sub acest titlu vom începe cu numărul viitor publicarea unei amănunțite anchete asupra tot ce interesează ținutul acela.

Curs de vioară. Dl Bela Deák începe cursul său de vioară pentru începători și înaintați, la 1 Sept. Inscriseri și lămuriri se primesc în librăria Oláh (Palatul minorităților).

Foc. În comuna Gârba a izbucnit săptămâna trecută un foc mare care a prefăcut în cenusă 50 clăi de grâu, 7 grajduri și trei case.

La cursurile profesoarei diplomate în pian și canto Aranka Szalay și prof. de vioară Paul Békefi, se primesc elevi începători și înaintați. — Piața Avram Iancu 7, et. II.

Mușcați de câine turbat. Jandarumul Roșca Ion dela postul Șangu, împreună cu copilul șefului de post, au fost mușcați de un câine turbat al șefului de post. Ambii pacienți au fost trimiși la institutul antirabic.

AVIZ. Se aduce la cunoștința celor ce doresc a-și face **puțuri** (tântâni) sistem american strâmpte cu oale de ciment de 20-30 cm lărgime, vâdra de tinichea ținută de 13-14 l. Un băiat de 6-7 ani poate scoate apă, merge ușor, garantez că în 12 ore nu se scoate toată apa. E cea mai ieftină, rece și bună de beut. Doritorii să se adreseze la **Cornel Folteanu**, maestru de puțuri sistem american în Moroda 108. Of. p. Mocrea, jud. Arad. 249

Poșta Redacției

Composesoratul urbarial din Sebiș. Interesându-ne la autoritățile în drept, am primit următoarele lămuriri: În virtutea noiei legi, apărute astăprimăvară, toate composesoratele trebuie să se constituie din nou, pe baza noului statut, alegând un comitet nou. Pentru a se putea face aceasta, trebuie să faceți o cerere în scris Consilieratului Agricol din Arad, care-și va trimite delegatul său la adunarea de constituire. Numai comitetul astfel ales, va avea dreptul să funcționeze.

RATOPAX este stărpitorul de șobolani și soareci cel mai bun și cel mai perfect, o înlăptuire minunată a industriei chimice moderne. Cu o singură sticlă se poate ajunge la rezultate considerabile, se poate scăpa o casă întreagă de pacostea șobolanilor și șoarecilor. Nenumărate cazuri dovedesc, că după o singură întrebuințare s'au găsit 80 — 100 șobolani pieșiți. Pe lângă aceasta însă pentru om și animalele domestice, întrebuințarea de RATOPAX un prezintă nici un pericol. Se poate primi în farmacii și drogherii cu prețul de 115 Lei. Cereți prospect printr'o carte postală dela Chemorom Institut Chimic din Satu-Mare care firmă trimite numai în comunele, unde nu se poate încă primi, pentru suma de 115 Lei, fără spese de poștă, o sticlă de RATOPAX. Nr. 241

CREMA DE FATA

„MARGIT“

De vânzare pretutindeni

Gramofone,

plăci, articolemuzicale, hârtii de pachetat și de birou, tipărituri, articole de scris, gravuri de aramă, cărți, bibliotecă de imprumutat, plăci de gramofone pt. **Kerpel** Palatul Elis schimb Fischer. 154

Cinematograful MALUL-MURESULUI și APOLLO

26—28 August In Kritzendorf mi-am pierdut inima

Vine: **Firtul interzis!**

Vine: **AMANTA GUVERNATORULUI**

Cinematograful „Urania“

Dela 25 August

Chantage brigantul modern

Cinematograful „Elisabeta.“

Telefon 70 154

Joi—Luni

„FERMECATORUL“

Cu PAUL WEGENER

Marți—Duminică

Amărăciunile satanei

Dela Judecătoria Rurală Nădlac.
No. 80—1928.

Pulicație de licitație.

Subsemnatul executor delegat Judecătorească prin aceasta public, că în baza deciziei Judecătorești rurale Nădlac No. G. 1452—1928, în favoarea următorului Emanuil Friedman și soți S. P. A. reprezentați prin Dr. G. Buck advocat Nădlac, pentru suma de 8500. Lei capital și accesorii. Se defighe termen de licitație pe ziua de 15 Septembrie 1926 ora 15 d. m. la casa No. 361 din comuna Nădlac, unde se vor vinde la licitație publică toate obiectele sechestrate și supra sechestrate, în favoarea tuturor creditorilor urmăritului. Toate averea mobilă sechestrată în favoarea creditorului amintit mai sus s-a evaluat în suma de 8200 Lei.

Nădlac, la 17 August 1928 (ss) Ilean Pregea Executor delegat.
Pentru conformitate imp. idescifrabil No. 245.

Notariatul cercual Bârsa.

Publicațiune.

Notariatul cercual Bârsa aduce la cunoștință generală că în ziua de 18. Septembrie 1928 oara 9 a. m. va ținea licitațiune publică în cancelaria notarială din Bârsa privitor la următoarele furnituri și lucrări.

No. 485—928. adm. Pentru furnizarea petrolului, chibritelor și sticlelor de lampă necesare pe anul 1928.

No. 486—928. adm. Pentru furnizarea alor 154 metri lemne de foc, cal. I. de fier necesare pe anul 1928—29 pentru cancelaria notarială, primarie, notar și pentru școalele din comunele aparținătoare notariatului cercual Bârsa.

No. 487—928. adm. Pentru imprimare și revizite de scris necesare cancelariei notariatului cercual Bârsa pe anul 1928.

No. 488—928. adm. Pentru cerealele pentru animalele de reproducție din comunele Bârsa și Voivodeni. Aldești necesare pe anul 1928.

No. 489—928. adm. Pentru lucrarile de tâmplărit și făur pe anul 1928 pentru notariatul cercual Bârsa.

Licitațiunea se va ținea în conformitate cu Art. 72—83 din Legea contabilității publice.

Condițiunile se pot vedea zilnic în cancelaria notarială din Bârsa sub durata oarelor oficioase.

In caz de nereușită fixăm a doua licitațiune pe ziua de 15 Octomvrie 1928 oara 9 a. m. cu aceleași condițiuni.

Bârsa la 8 August 1928.

242 *Lung Ioan primar*
Mihal Buzgău Avisalon Tripa
notar cercual primar

MOBILE cu prețuri reduse se găsesc la **A. Wiegenfeld** Arad, Moise Nicoara (Petofi-u.) No. 9-II 123

Iosif Muzsay ARAD vis-a-vis de teatrul **Preț curent de primăvară**

Costum de pânză	Lei 1360	Pantaloni I-a	Lei 430
„ „ „ Covercoat	1430	Pardisiu de cauciuc	480
„ „ modă	1650	Pardisiu fregoli	2100
„ „ modă în dif. culori	1950	Costume pentru elevi	400
Pantaloni de tenis	680	Trench coats	2400

Croitorie la modă! 144 Mare asortiment de postăvarie!

Haine pentru bărbați și copii

se confecționează după ultima modă dela 1000 Lei în jos, la **EUGEN MADARÁSZ**, croitor pt. bărbați Str. Eminescu 41. 179

Viptul de casă cel mai ieftin,

abonamentul lunar Lei 1100, în afară de restaurant Lei 1000. Prânz Lei 25, cină Lei 15 în

Restaurantul București Arad, Piața Avram Iancu 10 201

Vânzare forțată din cauza mutării

Sticlăria FISCHER Arad

Vânzare de mobilier. Prăvălia de închiriat

DANUBIA

Societate generală română de asigurare Timișoara

Pe lângă prețurile cele mai avantajoase, face asigurări de dotă (zestre), pentru caz de moarte și pentru copii.

Agentura principală:

136 ARAD, str. Eminescu 15

Tutungeria

Arad, Strada Eminescu No. 15.

132 *Specialități de țigări de primul rang.*
Articole de papetărie și timbre.

Cețiți:

„VOINTA POPORULUI“

Lămpi - candelabre,

făcute din lemn, forme de pălării etc. izvorul cel mai ieftin de cumpărare la

Kolarov strungar de lemn Arad,

Str. Seminarului 5. 187

Dacă veniți la Lipova

și voiți să plecați cu amintiri plăcute, necondiționat să cercetați Cafeneaua, restaurantul și hotelul

„Japán“

cu aranjament mondain. Bucătărie de primul rang serviciu conștiincios. Camere curate, prețuri efitine. În permanență bere proaspătă „HAGER“ Orchestră țiganească de primul rang. 185

Dantură

139 *Extracție (cu injecții de am.) Lei 40.—*
Dinți de metal (Randolf) buc. 100.—
Coroane de aur buc. 350—400.—
Dinți albi pe cauciuc buc. 50.—
Pentru clienții din județ executăm în 24 ore.
Frida D'Moudjalled dentistă diplomată Arad, Str. Mărășești No. 11.

Plătim 500 lei

la toți aceia, cărora medicamentul **Puiu** nu le scoate bătăturile din rădăcină. Una cutie Lei

25. Se găsește a **Drogeria „Inger“** Arad, Bul. Reg. Maria No. 12

„AMERICA“

Societate de asigurare pt. caz de moarte

Reprezentanța generală:

Arad, strada Alexandri 11 a

Numarul membrilor 12.000

Primește asigurări pt.

caz de moarte până

la etatea de 85 ani,

fără vizită medicală.

◆◆◆
Taxa de înscriere 1.200 lei
Contribuție pentru fiecare caz de moarte 100 Lei

Suma asigurata 100.000 Lei

La 60 zile după cazul de moarte, plătim suma asigurată.

Primim agenți și agente în loc ori provincie, cu salar fix și comision 210

In atenția proprietarilor de automobile!

Aducem la cunoștința onorațiilor proprietari de automobile, că primim în

163 **atelierul nostru de reparat automobile și tractoare**

orice lucrări de specialitatea aceasta, deasemenea confecționarea de arcuri speciale, tocirea cilindrelor și osiilor motorice, suduri, etc. pe lângă prețurile cele mai convenabile. — Stațiunea de benzină și ulei. spălarea mașinilor. — Rugăm sprijinul ou. public Frații **Fleischer Arad, Str. Rusu Sirianu 15.**

Prima Croitorie bărbătească

militară și civilă modernă

NICOLAE ARITON

Str. Bucur No. 14.

execută comenzi prompt din ștofele cele mai bune, confecțiuni elegante. Prețuri moderate.

Birou de Informațiuni Generale

Arad, Str. Alexandri No. 1.

Furnizează informațiuni comerciale și industriale. Indrumează chestiunile militare, școlare, pensiuni, naturalizări, cetățenie, schimbare de nume

invențiuni, legături cu străinătate etc. — Chestiuni consulare și viza pașapoartelor. — Urmărește

Cenzurat: Prefectura Județului.

Grant responsabil: Dr. Theodor

Palatul Cultural
Inocențiu Langea, prof.
Arad
180